

تارىخى داڭقتاردى ەستەن شىعارمادى

قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىي كورننىس ۇغرى:

6 - ئاينىڭ 4 - كۈنى قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىي كورننىس ۇغرى مۇناي ەسكەرتكىش الاڭىدا مۇرەتەكە العىنان ۇلكەن مۇناي كوپىرىشنىڭ ۇمۇسى.

□ سۇرەتتى انار بۇلت / شىنجاڭ گازەتلىشى ئىلتىشى ساي زىغلى تۇسىرگەن

ھاندا، شىنجاڭنىڭ جەرگىلىكتى جوبالاۋ - شىسى ياڭ شۇي مەنە وسلاي دەدى. بۇگىنگى تاڭدا ادامدار قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىي كورننىس ۇغرىن جايۋ ارالاماندا كەشكى شاپاق نۇرىندا جالت - جۇلت جارقىرانان "ۇلكەن مۇناي كوپىرىشكى" قىزىل سارى تۇسكە ەنىپ، ونداى بىيەك عىماراتتارعا، جولعا جانە ساياحاتشىلارعا قىزىل سارى نۇرىن شاشىپ، كوركەم الاپتا تۇرغانداي اسەر بەردى.

قارامايلى مۇناي بولغاندىقتان قۇ - رىلغان، مۇناي بولغاندىقتان گۇلدەنگەن ۴ارى مۇناي بولغاندىقتان اتى ايگىلى بولغان قالا، ونىڭ حىكمەتتى حىكايالا - رى "قارامايلى انىمەن" بىرگە جارتى عاسىردان استام ۇاقىت باياندىلىپ كەلدى.

۴ىر بىرىنشى ۇرى مۇناي الاى - قاراماي - لى مۇناي الاى دۇنيەگە كەلدى. جارق ەتسپ جارقىققا شىققان ۇرى مۇناي الاى مۇراتتى جاستاردى جان - جاققان حىيۇشان تاۋنا باۋرادى. 3 جىلدىن كەيىن بۇكىل دۇنيە ۇجۇزى بويىنشا مۇ - نايەنن اتالغان بىردەن - ۇىر قالا - قارامايلى قالاسى قۇرىلدى.

2015 - جىلى قارامايلى مۇناي الاى بايقالغاندىنەن 60 جىلدىي قارامايلى جەرگىلىكتى ورنى "قارامايلى 1 - نومۇر - لى قۇدىيەننىڭ" ەسكى جۇرتىدا تۇتاس تۇلعالىق جوبا قۇرىلىسىن جۇرگىزىپ، ونى ايرىققا ەداۋىر ەرەكشەلىگىنە يە قىزىل ساياحات كورننىس ۇغرى ەتسپ قۇرىپ شىقتى. كورننىس ۇغرى "ۇلكەن مۇناي كوپىرىشكىن" نەگىزكى تاقىرىپ ەتكەن ۇمۇسىن شوغىرىن "قاراماي -

۴ىر بىرىنشى ۇرى مۇناي الاى - قاراماي - لى مۇناي الاى دۇنيەگە كەلدى. جارق ەتسپ جارقىققا شىققان ۇرى مۇناي الاى مۇراتتى جاستاردى جان - جاققان حىيۇشان تاۋنا باۋرادى. 3 جىلدىن كەيىن بۇكىل دۇنيە ۇجۇزى بويىنشا مۇ - نايەنن اتالغان بىردەن - ۇىر قالا - قارامايلى قالاسى قۇرىلدى.

2015 - جىلى قارامايلى مۇناي الاى بايقالغاندىنەن 60 جىلدىي قارامايلى جەرگىلىكتى ورنى "قارامايلى 1 - نومۇر - لى قۇدىيەننىڭ" ەسكى جۇرتىدا تۇتاس تۇلعالىق جوبا قۇرىلىسىن جۇرگىزىپ، ونى ايرىققا ەداۋىر ەرەكشەلىگىنە يە قىزىل ساياحات كورننىس ۇغرى ەتسپ قۇرىپ شىقتى. كورننىس ۇغرى "ۇلكەن مۇناي كوپىرىشكىن" نەگىزكى تاقىرىپ ەتكەن ۇمۇسىن شوغىرىن "قاراماي -

قىزىل بازاردى ارالاۋ 19

□ انار بۇلت / شىنجاڭ گازەتلىشى ئىلتىشى ساي زىغلى تۇسىرگەن

قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىيەننىڭ مەتەرىلدىق وشەپس ەسكەرتكىش، جوقىكلە اعىپ جاتقان شىكى مۇناي شىققان جەر. قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىيەننىڭ ۇەلى، رۇحانى وشەپس ەسكەرتكىش، وندا وتاندى ۇسۇپ ۇلەس قوسۇ، قا - جىرلىقپەن كۇرەس جۇرگىزۇ، نىنماقتا - سا سەلبەسۇ، ۇرىس اشا جاتالىق اشۇ، تۇبەگەيلى بۇرىلىس تۇدۇرۇ قامتەلغان. ۇاقىتتى 60 جىلدىك الدىنا شەگەرەيك - 1955 - جىلى مۇناي گەولوگىيالىق تەكشەرىۋى اترەتى قارامايلى حىيۇشان تاۋ - نىڭ ماڭنا بارىپ گەولوگىيالىق تەكشەرىۋ جۇرگىزدەدى ۇرى سول جىلى 3 - ايدا وسى قۇدىيەننىڭ ورنىن ولشەپ تۇراتقاندى - رادى. ويتكەننى ول قارامايلى مۇنايلى وڭىرىندەگى ۇىر بىرىنشى قۇدىيەن بولغاندىق - تان "قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىيەن" دەپ اتالدى ۇرى 7 - ايدا رەسىمى بۇر - عىلاندى. وسىدان كەيىنگى كۇندەردە بۇرى مۇنايلىنىڭ گۇرىلدەگەن ۇنى - جىم - جىرت جاتقان ۇشول دالانى جاڭ - مەرتتى.

1955 - جىلى 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى "قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىيەننىڭ" ۇستى بۇرىلغاندا ساي، ونەر كاسپىنىڭ مۇناي جەر بەينەنە اتقىپ شىقتى. وسىدان باستاپ "ۇسۇپ وسەپتەن، سۇ جوق، قۇستار دا ۇشاپتەن" وسى ۇشول جازىرا - داعى قۇلازىبان دالادا جاڭا جۇڭگونىڭ

جايغان مۇناي سىستەرى دامۇنىنىڭ تارىخى ەپوسىن جازدى. بۇگىنگى تاڭدا قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىيەن وسى قالاڭنىڭ جەر بەلگىسى قۇرىلىسى بولپ قالماستان، مەملەكەتتىك ۇتۇ - ىسىندى مادەنى ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ ورنىنا، مەملەكەتتىك وتانىشلا - دىق تارىبە بازاسىنا جانە مەملەكەتتىك قىزىل ساياحات ايتۇلى كورننىس وڭى - رىنە اينالدى.

قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىيەن كورننىس ۇغرىسى قارامايلى قالاسى ورتالىق قالا را - يونىنىڭ شىغىس وڭىنىس - تىك بولگىنە ورنالاس - قان، ايگىلى دۇنيە جۇزىلىك گەولوگىيالىق تاڭما جايىپ كورننىس - حىيۇشان تاۋدى - نان 5.5 كىلومەتەر قاشتىقا. 2015 - جىلى قارامايلى مۇناي الاى بايقالغاندىنەن 60 جىلدىي قارامايلى جەرگىلىكتى ورنى "قارامايلى 1 - نومۇرلى قۇدىيەننىڭ" ەسكى جۇرتىدا قارامايلى 1 - نومۇر - لى قۇدىيەن كورننىس ۇغرىن قۇرىپ، ونى وزگەشە ەداۋىر ەرەكشەلىگىنە يە قىزىل ساياحات كورننىس وڭىرىنە اينال - دىردى. كورننىس ۇغرىنىڭ يەلگەن جەر ۇدانى 66690 شارشى مەتر، مۇندا قۇرىلىس ۇماعى 3990 شارشى مەتر، باقشا ورمانى كورننىس ۇماعى 61700 شارشى مەتر.

كورننىس وڭىرىندە "ۇلكەن مۇناي كوپىرىشكى" ۇمۇسىن شوغىرى "قاراماي - لى 1 - نومۇرلى قۇدىيەننىڭ" ەسكى جۇرتىمەن، ولشەۋ پۇنكتىمەن، جەر بە - تىندەگى مۇناي تولىقىمەن شەبەرلىكپەن تولىقىمەن. ۇمۇسىن شوغىرىنىڭ جانىن - داعى شوگىندى ەسكەرتكىش الاڭى بەدەر - لى ئاقش قاپىرغاسىنان، وپىن كورسەتۇ الاڭى وڭىرىنەن قۇرالغان، الاڭنىڭ ورتا بو - لىگىندەگى مەتالدىن قۇرىلغان "10.29.1955" دەگەن جازۇ "قاراماي - لى 1 - نومۇرلى قۇدىيەننىڭ" اشلىغان ورنى - تىن بىلدىردەدى.

جاپالان بايە تۇرىدى كورننىس

قۇرىش جوتالارى سىياقتى، پارتيانى ۇسۇپ، وتاندى ۇسۇپ، قاجىرلىقپەن كۇرەس جۇرگىزۇ، قالىقىسىز ۇزىن ارناۋ رۇحن ارقالاپ، بۇگىنگى ەڭ قۇندى رۇحانى بايلىققا دا اينالدى. ول سان ۇرپاق مۇنايشىلاردى مۇراتتان اينىماي، قايراتتانا لىگەنلەپ، تاى دا تىڭ ەسە قوسۇعا شاپتەندىرا بەرەتەن بولادى"، - دەدى فىڭ شۇە.

كەپەلەردىڭ شىندە بۇل ۇسوزدىڭ ەڭ شىناي بەينەسى تۇر - ۇر جەر كەپەلەنىڭ قايرىغان ماۋ زىدۇڭنىڭ سۇرەتى لىنىگەن: «ماۋ زىدۇڭنىڭ سوزدەرىنەن ۇزىندىلەر» سول كەزدەگى اعا بۇن مۇنايشىلاردىڭ قوللىن تۇسپەننەن قۇللى بولغان. "قازىر بۇل ارادا ادام تۇرمايدى، سۇپتەدە، لىگە دەپىن قاسقاپ تۇرغان جەر كەپەلەر اعا بۇن مۇنايشىلاردىڭ

مايلى مۇناي الاى اشلىغان العاشقى كەزدەگى مۇناي جۇمىشىلارنىڭ تايىعاتپەن كۇرەسىپ، قاجىرلىقپەن قۇلىشىپ، قالىقىسىز ۇزىن ارناغان رۇحانى بەت - بەينەسىن شىناي ايگىلە - دى. بۇگىندە 101 جەر كەپە جۇرتى مۇناي ونەر كاسپىن تاقىرىپ ەتكەن ۇەلگى ورنىدىق ەسكەرتكىش ساراى ايدىڭ 19 - كۈنى ئىلتىشى قارامايلى قالاسى جايىرانبۇلاق رايونىداي شىنجاڭ مۇناي الاى سىركەتسىنىڭ مۇناي قازۇ 2 - زاۋودى 101 جەر كەپە جۇرتى كورمە ساراينىڭ ۇسىندە سۇرەتتەر، مادەنى ەسكەرتكىشتەر قارامايلىداي مۇنايشىلاردىڭ كۇرەس تارىخىنان سىر شەرەتتەم بىرگە، ادامدارعا: "ۇرىر تامشى مۇناي ۇىر جاندى تارىخ" دەپ تۇرغانداي.

101 جەر كەپە 1964 - جىلى سالىن - دان، شىنجاڭ مۇناي الاى سىركەتسى - گى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودىنىڭ باتىسىندا 3.5 كىلومەتەر جەردە. قازىر 101 جەر كەپە جۇرتى شىنجاڭ مۇناي الاى سە - رىكتەستىگىنىڭ ۇرىشاما تولق ساققالا - عان مۇناي ونەر كاسپى مادەنى ەس - كەرتكىشتەرنىڭ ۇىرى، قۇرىلىس ۇ - ماى 8886 شارشى مەتر، 298 بۇيمى ساققالان. 101 جەر كەپە جۇرتى قارا -

□ سۇرەتتى نىيە مىڭنىڭ تۇسىرگەن

رەگىسىز سۇرەتتەردىڭ ارتقىسى كورننىستەرىندە قۇم، شاتىر، جەر كەپە بار، ال مۇنايشىلاردىڭ جۇزىنەن كۇلكى، ۇمەت جانە رازىلىق لەبى ەسەدى. ەال وسىندا قاجىرلىقپەن كۇرەس جۇرگىزۇ رۇحنىڭ ارىقىسىدا قايسىس قايىسار بەكىمەنكە ارىقىسىدا، تاباندىلىقپەن سىتەۋگە پەيىل نىتەنىڭ ارىقىسىدا، ولار جاڭا جۇڭگونىڭ مۇناي سىستەرىنە وراسان زور ۇلەس قوسا ۇيدى.

جەر كەپە جۇرتى ۇلاسىنىڭ سىرتقى داۋالدىدا "مۇناي جۇمىشىلارنىڭ جۇرەگى پارتىيا دەپ سوادى" دەگەن قىزىل جازۋالار ەرەكشە كوز تارتىپ تۇر. ال جەر

101 جەر كەپە جۇرتى:

شارت - جاعداي قاناشما جاپالى بولغانىمەن، سەنىم سونشاما بەرىك بولدى

توناعا جەتتى: 2020 - جىلى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودىنان شىققان شىكى مۇنايدىڭ ۇنىم مولشەرى جىسىنى 100 مىللىون توننادان استى.

101 جەر كەپە وسى جورىقتىڭ باستايىقى مەزگىلىندە سالىنغان. 101 جەر كەپە 1964 - جىلى سالىنىپ، سول كەزدەگى مۇناي ۇماعىنداى 300 نەشە جۇمىشى - قىزمەتكەردىڭ قىزمەت جانە تۇرمىس بازاسىنا اينالغان. 1972 - جىلعا بارغاندا، مۇناي ۇۋ اترەتى جەر كەپەلەردەن مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودىنىڭ جاڭا قىزمەت جانە تۇرمىس بازاسىنا كوشتى.

فىڭ شۇە بلاي دەدى: "ول كەزدى مەنىڭ اتا - اجەلەرم باستان كەشىردى، مەن كەزىندە ولاردىڭ اڭگىمەسىن ەستىگەنمەن. قازىر مەن ۇزىم كورمە ساراينىڭ ۇسۇندىرۇشى بولغاننان كەيىن بارىپ، ولاردىڭ سول زاماندىردىداي قىزمەتتىڭ، تۇرمىستىڭ سونشاما جاپالى بولغاندىن، ولاردىڭ سەنىمىندە ە سونشاما بەرىك بولغاندىن شىناي سەزىندىم!"

ۇر كورننىسى ۇزىن بارىنىشقا تەبىرەنتىپ، وزىنە ۇسۇندىرۇ قىزمەتىن قۇلىشقا جاقسى ستەپ، وسى قاتپارى قالىڭ تارىختى ۇنتىپ دە كوپ اداممەن ۇبولسىپ، بۇگىنگى وڭاي - وسىياق قولعا كەلەلەگەن باقىتتى تۇرمىستى بىرگە قاستەلەپ، قاجىرلىقپەن كۇرەس جۇرگىزۇ رۇحن ساققاتتۇدى ەسكەرتىپ تۇراتىدىن ايتتى.

كورمە ساراينىڭ ۇسىندە سۇرەتتەر، مادەنى ەسكەرتكىشتەر قارامايلىداي مۇنايشىلاردىڭ كۇرەس تارىخىنان سىر شەرەتتەم بىرگە، ادامدارعا: "ۇرىر تامشى مۇناي ۇىر جاندى تارىخ" دەپ تۇرغانداي.

1956 - جىلى جايىرانبۇلاق الاينداي العاشقى مۇناي قۇدىيەن - 65 - نومۇرلى بارلاۋ قۇدىيەن مۇناي شىقتى؛ 1960 - جىلى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودى دۇنيەگە كەلدى؛ 1978 - جىلى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودىنان شىققان شىكى مۇنايدىڭ جىلدىق ۇنىم مولشەرى 2 مىللىون توننادان اسىپ، سول كەزدەگى بۇكىل ەلدەگى 10 ۇرى مۇناي ۇۋ زاۋودى تارىخى قاتارىنا كىردى؛ 1987 - جىلى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودىنان شىققان شىكى مۇنايدىڭ ۇنىم مولشەرى تارىختاعى ەڭ جوعارى ورە 2 مىللىون 660 مىڭ

وسىزىماندىغان كورمە ساراى فورماسىدا ەسكۇر سىياسىلارعا اشلىسىپ، اعا بۇن مۇنايشىلاردىڭ قاجىرلىقپەن قۇلىشىغان قىزمەت جانە تۇرمىس كورننىسىن ايقىن كورسەتتى؛ ەندى ۇىر ۇولم جەر كەپەلەردىڭ بۇرىننى بەينەسى ساقالغان، توپىراتقان ۇيىلگەن داۋالدار جەلدىڭ جەمەتپەن ناقشاپ جازىلغان تارىختىڭ ۇزى سىياقتى سەزىلەدى.

مەن "ۇشنىشى ۇرپاق مۇنايشىمەن" - فىڭ شۇە 101 جەر كەپە جۇرتى كورمە ساراينىڭ ۇسۇندىرۇشى، ۇسىندەگى ۇش ۇرپاق ادام تۇگەلدەي مۇنايشى بولغاندىقتان، ول جەر كەپەلەردەگى ۇرىر مادەنى ەسكەرتكىش جىونىنەن ەرەكشە سۇسپەننىشلىككە يە.

جەر كەپەدەن قۇرالغان كورمە ساراينىڭ شىندە سۇرەتتەر، مادەنى ەسكەرتكىشتەر قارامايلىداي مۇنايشىلاردىڭ كۇرەس تارىخىنان سىر شەرەتتەم بىرگە، ادامدارعا: "ۇرىر تامشى مۇناي ۇىر جاندى تارىخ" دەپ تۇرغانداي.

1956 - جىلى جايىرانبۇلاق الاينداي العاشقى مۇناي قۇدىيەن - 65 - نومۇرلى بارلاۋ قۇدىيەن مۇناي شىقتى؛ 1960 - جىلى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودى دۇنيەگە كەلدى؛ 1978 - جىلى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودىنان شىققان شىكى مۇنايدىڭ جىلدىق ۇنىم مولشەرى 2 مىللىون توننادان اسىپ، سول كەزدەگى بۇكىل ەلدەگى 10 ۇرى مۇناي ۇۋ زاۋودى تارىخى قاتارىنا كىردى؛ 1987 - جىلى مۇناي ۇۋ 2 - زاۋودىنان شىققان شىكى مۇنايدىڭ ۇنىم مولشەرى تارىختاعى ەڭ جوعارى ورە 2 مىللىون 660 مىڭ

قىزىل بازاردى ارالاۋ 20

□ انار بۇلت / شىنجاڭ گازەتلىشى ئىلتىشى ساي زىغلى تۇسىرگەن

"ور اسۇدى دەمە بەينە قۇرىش قامال سوعىلغان، بۇگىن ارشىن ادىمەنەن قايتا انتايىمىز باسنان". 6 - ايدىڭ 19 - كۈنى ئىلتىشى قارامايلى قالاسى جايىرانبۇلاق رايونىداي شىنجاڭ مۇناي الاى سىركەتسىنىڭ مۇناي قازۇ 2 - زاۋودى 101 جەر كەپە جۇرتى كورمە ساراينىڭ ۇلاسىنا بارغاندا ماۋ زىدۇڭنىڭ لىپ سۇرەتى كوزگە الدىمەن شالىقتى. سۇرەتنىڭ ەكى جانىنا ماۋ زىدۇڭنىڭ ايگىلى ولەڭى «چىن نى ەسكە ۇۋ. لوۋشان اسۇنداى» وسى ولەڭ جولدارى جازىلپتى.

101 جەر كەپە جۇرتى كورمە ساراينىڭ ۇلاسىندا قىزىل كەرىشى توسەلگەن جول، مىس ۇمۇسىن مەن قۇمدى بورانىڭ سىننان ابدەن وتكەن جەر كەپەلەر تالاي زامانىسى وزگەرىستەردەن ۇنىسىز سىر شەرەتتەم بىرگە، توپ - توپ ەسكۇر سىياسىلاردى دا قۇشاق جاپا قارىسى ۇدا.

جەر كەپە - جۇرتتىڭ نەگىزگى قۇرىلىس تۇلەسى ۇرى ەسكۇر سىياسىلارنى نەگىزگى بولىك. بۇلاردىڭ شىندە ۇىر ۇولم جەر كەپەلەر جاڭالانىپ سالىنىپ،